

Inhoud

Inleiding	9
Hoofdstuk 1: Wat is podcast?	11
De herkomst van de podcast	11
Het ontstaan van de naam podcast	12
RSS-feed en podcast	13
Podcastplayers	15
Aanmelden bij een podcastprovider	19
Het belang van een goed logo	20
Vijf verschillen tussen podcast en radio	20
Is vodcast hetzelfde als video?	22
YouTube werkt ook met gratis abonneren	22
On demand heeft de toekomst	23
Tien voordelen van podcast	24
Hoofdstuk 2: Het podcastplan	27
Wat ga je doen?	27
Wat is je doel?	28
Wat is je onderwerp?	30
Ga voor de niche	30
Vijf podcasts in de niche	32
Welke doelgroep ga je benaderen?	33
Startdatum, frequentie en lengte	36
Wanneer ga je online?	36
Wat is de frequentie van jouw podcast?	37
Wat is de lengte van jouw podcast?	37

Hoofdstuk 3: Recorders en microfoons	39
Drie opnamesets	39
Wanneer gebruik je een handheld recorder?	40
Wanneer gebruik je een recorder met externe microfoon? ..	42
Opnemen met laptop en audio interface	43
Voor elke situatie een microfoon	45
De gevoeligheid van microfoons	50
Microfoongevoeligheid: twee uitersten	50
Hoofdstuk 4: Verhaalvormen en technieken	53
De vier meest gebruikte verhaalvormen	53
Vorbereiding op het gesprek	55
Het selecteren van de interviewkandidaat	55
Hoe benader je een interviewkandidaat?	56
Waar vindt de opname plaats?	57
De laatste handeling vooraf: het script	58
Waar moet je op letten tijdens de opname?	61
Gebruik je open of gesloten vragen?	61
Niets is beeldender dan audio	62
Show, don't tell	62
Herken signalen en vraag er op door	63
Hoe spannend ook ... neem de leiding tijdens het interview .	64
Let goed op de klok tijdens het gesprek	65
Hoofdstuk 5: Monteren, ordenen en selecteren	67
Monteren of niet monteren? Dat is de vraag	67
Met monteren kan je ook repareren	68
Selecteren is het nieuwe monteren	69
Ordenen van de content	69
Montagesoftware	71
Audiomontage met open-source programmatuur	72
Audiomontage met licentie-software	73
Masterbestand kopiëren en origineel in de kluis bewaren	75
Back-up en info in bestandsnaam	75

Een map met alle sessie- of projectbestanden.	76
Welk audioformaat gebruik je voor podcasten?	76
Lossy en lossless audioformaten.	79
WAV en MP3 gebruik je voor podcasten	80
Kilohertz en bitrates.	80
Gebruik audioformaten kort samengevat	81
Hoofdstuk 6: Muziek en geluiden gebruiken	83
Radiootje spelen in een podcast.	83
Muziekrechten, Sena en Buma/Stemra	84
Het gebruik van citaatrecht bij audio	87
Gebruik stockaudio	88
Drie opties om muziek te gebruiken zonder problemen	88
Volume van het geluid in een podcast.	91
Hoofdstuk 7: Podcast verspreiden en promoten.	93
Welke podcastplatformen zijn er?	94
Jouw podcast op iTunes	94
Podcastluisteren.nl en de PodNL podcastapp	96
Expert Podcast Netwerk van BNR	97
Spotify.	98
Stitcher.	98
Tuneln.	99
Podcastapps	99
Promotie van jouw podcast.	101
Promotie via sociale media.	101
Promotie via een digitale nieuwsbrief.	108
Promotie via een WordPress website.	109
Hoofdstuk 8: Verdienmodellen.	111
Crowdfunding op zijn Amerikaans met Patreon	111
Reclame in podcast op zijn Amerikaans	114
Native advertising.	114
Reclamespot of shout	115

Advertorial podcast	116
Hoe zien de Nederlandse verdienmodellen eruit?	118
Deze podcast is mede mogelijk gemaakt door	118
Advertorial Podcast	119
Crowdfunden met Patreon in Nederland	120
Welke reclame of wervingsvorm is geschikt voor jouw podcast? 120	
Hoofdstuk 9: Statistieken	123
Statistieken van de podcastprovider	124
Statistieken van iTunes.	125
Hoe raadpleeg ik de statistieken van iTunes?	127
Statistieken van Google en Android	127
Statistieken vanuit een WordPress-site	128
Hoofdstuk 10: Tien tips voor succes	131
Publiceer alleen als de kwaliteit goed is	131
Organiseer fysieke bijeenkomsten	132
Bied jouw podcast aan om te embedden op niche-sites.	133
Zorg dat er nieuws in jouw podcast zit en verspreid een persbericht	133
Nodig interviewgasten met naamsbekendheid uit	134
Deel updates binnen de scope van jouw podcast op sociale media	135
Call to action.	136
Ga op zoek naar inkomen	136
Houd de regelmaat erin	137
Meld jouw podcast aan bij alle platforms	138
Index	139

Inleiding

Heb je ook weleens het gevoel dat je overal net te laat bij bent? Dat je op een kringverjaardag enthousiast laat zien dat je zo'n leuk filmpje hebt geplaatst op Facebook en dat je als enige reactie de vraag krijgt: 'Echt, zit jij nog op Facebook?'

Met de snelheid van de huidige technologische ontwikkelingen is vooroplopen ook echt niet makkelijk. Maar er is wel goed nieuws! Hoewel de technologie om te podcasten allang voorhanden is, zijn we in Nederland toch op de een of andere manier vergeten het medium te omarmen. De populariteit van het medium neemt nu wel een vlucht, maar je bent nog ruim op tijd om in te stappen!

In de VS is het fenomeen podcast al wel een decennium lang booming. Zeker een kwart van de Amerikanen luistert regelmatig naar een podcast. De advertentiebudgetten en verdiensten zijn daar dan ook van een enorme omvang. Podcastafleveringen die op miljoenen luisteraars kunnen rekenen, zijn in de VS allang geen uitzondering meer. Het medium is daar net zo in de cultuur verankerd als tv, radio en de krant bij ons.

Ga je na het lezen van dit boekje direct aan de slag met jouw eigen podcast? Dan zal je wellicht op de eerstvolgende kringverjaardagen vaak kunnen zeggen: 'Echt, maak jij nog geen podcast?'

Over dit boek

In deze *Voor Dummies*-uitgave wordt het maakproces van een podcast stap voor stap in tien hoofdstukken beschreven, van idee

tot publicatie. Ingewikkelde materie wordt verduidelijkt met praktische voorbeelden en in begrijpelijke taal uitgelegd. De nadruk in dit boekje ligt op praktische tips, trucs en technieken om als podcastmaker succesvol te starten. Je leert hoe je een podcast opneemt, monteert en publiceert, maar je krijgt ook uitleg over de techniek achter de podcast. Ook leer je hoe je het medium strategisch in kan zetten en hoe je publiek opbouwt.

Pictogrammen in dit boek

Een vast onderdeel van de *Voor Dummies*-boekjes zijn de handige pictogrammen die de aandacht vestigen op informatie die nadruk verdient.

TIP

Naast dit pictogram vind je voornamelijk tips die je in kunt zetten bij opname, montage en publicatie.

BELANGRIJK

Als je dit pictogram ziet moet je even goed opletten. Deze informatie is belangrijk voor je in het proces van het maken van een podcast.

PAS OP

Deze informatie moet je zeker lezen! De waarschuwingen die je bij dit pictogram vindt behoeden je voor fouten.

TECHNISCHE
INFO

Dit pictogram vind je bij informatie die dieper op een onderwerp ingaat of een bepaald aspect nog beter belicht.

De revival van de podcast**Podcast is toch zo'n online MP3-tje?****De kracht van on demand audio****Vodcast: podcast met beeld**

Hoofdstuk 1

Wat is podcast?

Adam Curry, voormalig Veronica-dj en MTV-videojockey, mag gezien worden als een van de pioniers van podcast want hij zette het medium aan het begin van deze eeuw wereldwijd op de kaart.

In de VS gooit podcast al jarenlang hoge ogen en zijn luistercijfers die in de miljoenen per aflevering lopen allang geen uitzondering meer. In Nederland piekte de podcast in de eerste jaren van deze eeuw ook, maar de hype was snel weer over. Achteraf gezien kunnen we dit misschien een lange stilte voor de storm noemen, want op dit moment groeit de populariteit van het fenomeen podcast harder dan ooit.

De herkomst van de podcast

Sommige mensen beweren dat een podcast niet meer is dan een online MP3-tje. En dat klopt. Een podcast is een digitaal bestand,

meestal MP3, dat via een web-feed (RSS-feed) online wordt aangeboden en waarop je je kunt abonneren. De kracht van podcast zit hem zeker niet in de innovatieve uitvinding, want online audio was al mogelijk rond 1990.

De Amerikaanse softwareontwikkelaar Dave Winer is de uitvinder van de RSS-feed voor audio die het huidige podcasten mogelijk maakt. Winer, die eerder al de RSS-nieuwsfeed had ontwikkeld, kreeg begin jaren negentig herhaaldelijk de vraag of het ook mogelijk was om te 'audiobloggen' via RSS. Hij bedacht daarop een nieuwe functionaliteit die hij toevoegde aan het bestaande RSS-protocol (Really Simple Syndication), waardoor het vanaf dat moment mogelijk was om via een RSS-feed naar online audiobestanden te verwijzen.

Adam Curry, die in die tijd ook in de VS verbleef, werkte nauw samen met Winer en was dus als een van de eersten op de hoogte van de nieuwe ontwikkeling die audiobloggen mogelijk maakte. Hij begon meteen te experimenteren met de kersverse technologie van Winer en uiteindelijk in augustus 2004 publiceerde Curry zijn eerste podcast, *The Daily Source Code*.

In die allereerste podcast vertelde Curry over zijn dagelijkse leven, over de ontwikkeling van podcasten zelf en hij behandelde het actuele nieuws. Geregeld schoof zijn dochter Christina Curry ook aan en maakten ze samen een aflevering. De podcast van Curry telde in de hoogtijdagen meer dan een half miljoen abonnees. Na bijna tien jaar stopte Curry met deze show op 30 november 2013.

Het ontstaan van de naam podcast

Winer maakte dus de techniek mogelijk en Adam Curry ging er mee aan de haal. Maar hoe is de naam 'podcast' dan ontstaan?

Het was journalist Ben Hammersley die in 2004 het woord Podcast bedacht, een samenvoeging van iPod en broadcast. Een leuk weetje, maar echt spannend wordt het pas een jaar later, wanneer Hammersley gebeld wordt door iemand van de Oxford English Dictionary. Uit het telefoongesprek blijkt dat zijn woord ‘podcasting’ door het instituut is uitgeroepen tot woord van het jaar 2005!

Hammersley had de naam podcasting overigens in de gauwigheid bedacht. Hij kreeg van zijn eindredacteur bij *The Guardian* te horen dat zijn artikel over audiobloggen minimaal twintig woorden tekort kwam. Of hij binnen tien minuten nog even een stukje aan het artikel kon toevoegen, want de krant stond op het punt naar de pers te gaan. Hij voegde onder andere de volgende zin toe: ‘So how do we call it? Audioblogging, Geurillamedia or Podcasting?’

De Amerikaanse ‘podcast godfather’ Benjamin Walker, bekend van zijn podcast *Theory of Everything (Radiotopia)*, neemt het Hammersley nog steeds kwalijk dat hij dit volgens hem spuuglelijke woord heeft bedacht. Hij vreest ook dat we nooit meer van die naam af komen. En daar heeft hij wellicht een punt!

TIP

In de video ‘Waar komt eigenlijk dat rare woord podcast vandaan?’ op Youtube, zie je Walker en Hammersley met elkaar in gesprek. Zoek dat filmpje op titel even op, het is een absolute aanrader!

RSS-feed en podcast

De bron van een podcast is dus de RSS-feed. Zie die feed als een soort URL (webpagina-adres) die in dit geval niet verwijst naar een website maar naar jouw podcast. In de feed zit alle informatie

van jouw podcast, waaronder alle afleveringen, beschrijvingen en artwork.

Voorheen werden podcasts nog wel via de RSS-feed in webbrowsers geluisterd of via iPods, maar tegenwoordig luisteren podcastliefhebbers doorgaans via een podcastapp op hun smartphone of tablet.

Als je zelf een podcast wilt beginnen, heb je natuurlijk ook een RSS-feed nodig. Gelukkig is dat allang geen raketwetenschap meer, omdat er diverse podcastproviders zijn die online podcastplayers aanbieden die stuk voor stuk automatisch een RSS-feed voor je aanmaken bij de eerste keer dat je je aanmeldt.

Je kunt dus vanaf nu opgelucht ademen, want je hoeft je dus niet verder te verdiepen in RSS. Het is voldoende dat je onthoudt dat RSS de bron van de podcast is. Meer kennis is niet nodig om te starten met een podcast. Lang leve de podcastplayers!

PAS OP

Het is een veelgehoord misverstand dat iTunes de bron zou zijn van een podcast. Dat is echt niet zo. De RSS-feed is de bron van jouw podcast. iTunes is wel één van de platformen waar je jouw podcast op wilt hebben staan! Dat doe je door de RSS-feed aan te melden. Hoe dat praktisch werkt, wordt uitgelegd in hoofdstuk 7.

TECHNISCHE
INFO

VAN TEKST-FEED NAAR AUDIO-FEED

RSS is een technisch hulpmiddel dat in eerste instantie bedoeld was om gebruikers eenvoudig op de hoogte te houden van online tekstuele nieuwsberichten. Door je te abonneren op zo'n RSS-nieuwsfeed hoef je niet steeds dezelfde websites te bezoeken om te kijken of er

misschien iets nieuws is gepubliceerd. Als je eenmaal geabonneerd bent op een nieuwsfeed ontvang je vanaf dat moment automatisch updates.

Om een RSS-nieuwsfeed te lezen gebruik je doorgaans een RSS-reader die vaak als standaard functionaliteit in de webbrowsers geïntegreerd is. Bij de audiovariant, de podcast, gebruik je doorgaans een podcastapp of iTunes. De systematiek van het gratis abonneren op een RSS-feed om vervolgens automatisch notificaties te ontvangen, werkt bij een podcastfeed exact hetzelfde als bij een nieuwsfeed.

Podcastplayers

SoundCloud is in Nederland de meest gebruikte podcastplayer. Welke podcastprovider het best bij je past is een keuze die je uiteraard zelf moet maken.

Zo ongeveer alle podcastplayers hebben een gratis versie met minimale opties of hebben een gratis proefperiode van bijvoorbeeld drie maanden. Maak dankbaar gebruik van zo'n gratis versie of proefperiode om te beoordelen welke provider het best bij je past.

Om toch maar even de grootste in Nederland als voorbeeld te nemen: bij SoundCloud krijg je de eerste drie uur upload-tijd gratis. Er is geen gratis probeerperiode, maar met afleveringen van een half uurtje, kun je er dus een stuk of zes uploaden en prima de eerste meters maken.

SoundCloud heeft naast de gratis versie twee betaalde abonnementsvormen, Go Pro (7 euro per maand) en Go Pro Unlimited (11

euro per maand). Bij de GO Pro krijg je dubbele upload-tijd (6uur) en kun je uitgebreidere statistieken raadplegen. Bij de Go Pro Unlimited, je raadt het nooit, krijg je onbeperkte upload-tijd en statistieken met info over de apps die gebruikt zijn om de podcast te luisteren. Ook ontvang je nu iTunes-statistieken.

PAS OP

Bij het gratis plan van SoundCloud worden in de statistieken alleen de luistersessies via het platform van SoundCloud zelf getoond. Je ziet daar dus niet de luistersessies of downloads die via andere kanalen zijn verlopen, zoals iTunes, Stitcher of Spotify.

PODCASTPLAYER: ACHT SUGGESTIES

BELANGRIJK

Het uitzoeken van een podcastplayer kan je het best vergelijken met het kiezen van een telefoonprovider. Om je te helpen bij de keuze, heb ik een lijstje met acht suggesties opgesteld.

- **Buzzsprout** is mijn persoonlijke favoriet. Ik gebruik de player zelf om mijn podcast *MakersRadio* te hosten. Buzzsprout kun je gratis 3 maanden uitproberen. Voor 12 dollar krijg je 3 uur upload-tijd per maand. Voor 6 dollar extra komt daar nog eens 3 uur bij. Voordeel van Buzzsprout is dat je de podcastplayer en de website helemaal aan kan passen aan je eigen huisstijl. Daarbij leveren ze zeer heldere en uitgebreide statistieken. Ook de helpdesk is goed bereikbaar en zeer behulpzaam. Nadeel is dat Buzzsprout geen Nederlandstalige versie heeft en door de bank genomen een paar dollar per maand meer kost dan de concurrenten.